

Seppo Eskelinen sd

Kirjallinen kysymys EU:n rakennerahastojen kansallisesta kohdentamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

EU:n rakennerahastojen myöntämä tuki ja niihin kytköksissä oleva kansallinen rahoitus on tarkoitettu alueellisten erojen tasaamiseen maiden sisällä. Itä- ja Pohjois-Suomea koskevat EU-liittymissopimuksen mukaiset harvaan asutun alueen piirteet, joissa nimetään alueen pysyviksi maantieteelliseksi haasteiksi pitkät välimatkat ja harva asutus. Tätä myös komission puheenjohtaja von der Leyen Suomen vierailullaan korosti Itä-Suomen tilanteen helpottamiseksi.

Edellä mainituiden seikkojen takia alueet ovat olleet oikeutettuja EU:n koheesiopolitiikan mukaisiin tukiin. Nyt kuitenkin hallitus on valmistelemassa tukien uutta kohdennusta, mikä toteutessaan merkitsisi kymmenien miljoonien siirtoa pois näiden alueiden kehityksestä. Tämä ei ole millään mittarilla kestävää politiikkaa.

Koheesiorahoituksen tehtävä on tasoittaa eri maiden sisäisiä alueellisia eroja ja tukea näin eri alueiden kehitystä tasapainoisesti. Itä-Suomi on edelleen useilla mittareilla muuta maata jäljessä, samoin harva asutus ja pitkät etäisyydet ovat juuri niitä alueellisia seikkoja, joiden vaikutusta tuilla halutaan tasata ja tukea rajamaakuntien kasvua.

Tehtyjen arviointien mukaan rahoituksella on ollut merkittävä rooli varsinkin Itä-Suomen talouskehityksen vahvistamisessa ja elinkeinoelämän kasvun turvaamisessa. Tuilla ja niiden myötä aktiivisella aluepolitiikalla on saatu paljon aikaan, mutta työtä riittää edelleen. Ukrainan sota ja sen myötä sulkeutunut raja on pahentanut Itä-Suomen tilannetta entisestään.

Samaan aikaan hallituksen Itä- ja Pohjois-Suomi-ohjelmat ovat jäämässä hyllyyn pölyttymään, kun ei rahoitusta eikä vastuutahoa löydy. Yritysbarometrit kertovat myös karua viestiä Itä-Suomen maakuntien tilanteesta ja työttömyys on noussut hälyttävän korkealle. Budjettiriihessä Itä-Suomelle ei juuri panostuksia herunut, mutta sen sijaan yrityksille tärkeästä alueellisesta kuljetuksesta leikattiin lähes kolmannes. Nyt hallitus on omilla toimillaan edelleen heikentämässä Itä-Suomen asemaa.

Tuet on tarkoitettu turvaamaan maiden tasaveroista kehittymistä ja varmistamaan osaltaan koko maan huomioinen tässä työssä. Siksi tästä hyvästä periaatteesta on syytä pitää vahvasti kiinni, jotta koko Suomea tasapuolisesti kehittävää aluepolitiikkaa voidaan jatkaa tulevaisuudessakin.

Kirjallinen kysymys KK 320/2025 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta EU:n aluetukien kohdennuksessa varmistetaan jatkossakin maan sisäisten kehityserojen tasaaminen aiempien sopimusten mukaisesti ja myös Itä-Suomen rahoitus turvataan?

Helsingissä 3.10.2025

Seppo Eskelinen sd